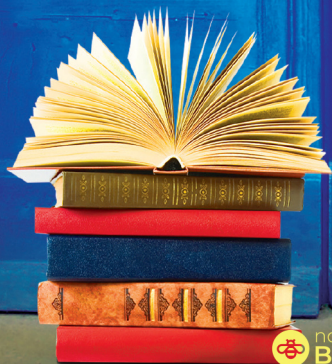

Přátelství je
pouhý začátek
jejich příběhu...

Čtenářský klub v Bordeaux

GILLIAN HARVEY

Čtenářský klub
v Bordeaux

Gillian Harvey

Čtenářský klub v Bordeaux

THE BORDEAUX BOOK CLUB
Copyright © Gillian Harvey
Všechna práva vyhrazena.
V českém jazyce vychází po dohodě
s Rights People, London
Původní obálka © Alice Moore Design
České vydání © Bourdon, 2026
Překlad © Alena Byrne, 2026

ISBN 978-80-7611-377-0

Matthewovi

*„Myslím si, že knihy jsou jako lidé v tom smyslu,
že se nám objeví v životě, když je nejvíce potřebujeme.“*

— EMMA THOMPSON

Předmluva

George zrovna vycházel z kavárny s kelímkem kávy v ruce, když spatřil odraz Grace ve výloze *tabacu* přes ulici. Okamžitě ji navzdory bolestivému pulsování ve spáncích poznal a cítil, jak se mu zježily chlupy na krku. Vzpomněl si, jak se s ní pokusil promluvit na jednom setkání klubu zahrádkářů a nedokázal ze sebe dostat jediné slovo. Náhlá němota ho šokovala, byl pověštný tím, že dokázal vymluvit z jalové krávy tele. A navíc se tady mezi všemi těmi nóbl penzisty cítil trochu nesvůj.

Grace hledala prázdné místo na skle výlohy a na tvář jí přitom něžně dopadalo chladné stříbřité světlo probleskující zpod okrajů bílých únorových mraků. Natáhla se, maličko vyplázla špičku jazyka a přitiskla rohy papíru velikosti A4 na sklo vedle oznámení o místním řemeslném trhu, nabídce hlídání dětí a plakátku oznamujícího hudební večer s prošlým datem konání. George dokázal přečíst jen slovo „klub“ napsané na papíru tučným písmem.

Další klub. Potlačil smích. Sotva tu ženu znal, ale už pochopil, že pokud se bude v místní komunitě konat nějaká událost, provozovat nějaký klub či organizovat oslava, v podstatě asi tak úplně cokoliv,

bude v tom mít nějakým způsobem prsty Grace. Přemýšlel, co má za lubem tentokrát.

Předstíral, že si prohlíží inzeráty v okně realitní kanceláře, a čekal, až odejde. Pak beze spěchu přešel ulici a podrobně si letáček prohlédl.

A nemýlil se. Inzerát na nový klub – vedený Grace. Tentokrát, jak se zdálo, zakládala čtenářský „anglofonní“ klub, jak inzerát hlásal v angličtině. Pod tím stál francouzský překlad, patrně v naději, že přiláká širší klientelu.

George si nebyl jistý, proč si uvedené telefonní číslo vyfotil mobilním telefonem. Jen tak, kdyby náhodou, řekl sám sobě. Už celé roky nepřečetl žádnou knihu, tedy minimálně ne beletrii. Ale třeba už je na čase. Další večer s kluky v domě by ho mohl zabít – na takové množství alkoholu už je příliš starý. A nemůže pořád vysedávat s rukama v klíně ve své malinké garsonce – zešlél by.

Když už nic jiného, bude mít alespoň co dělat.

* * *

Monica nadskočila leknutím, když jí na telefonu zapípala přijatá zpráva. Nesnášela, jak pronikavý zvuk prořízl ticho a odrazil se od vysokých stropů a dřevěných podlah, které hluk příšerně zesilovaly. Bella jí celá ztuhla v náruči a Monica děťátko něžně utišovala, otrávená, že byl těžce vydobyty spánek narušen. Přendala si Bellu na druhé rameno, vzala mobil a palcem jedné ruky zručně otevřela zprávu. Přišla od Petera. Stálo v ní jen:

Tohle jsem zahlédl.

Kliknutím zvětšila přiloženou fotografii a spatřila inzerát na *Čtenářský klub v Bordeaux*. Pro anglicky mluvící čtenáře. Instinktivně pohlédla na knihu s ohnutým hřbetem, kterou odložila lícem dolů na stůl, když Bella začala plakat, a přistihla se, jak odmítavě vrtí hlavou, přestože v místnosti nebyl nikdo, kdo by to mohl vidět.

Zvládla by to? Už jenom měnit pleny a připravovat sunar bylo velmi náročné a zdálo se, že cokoliv, co by snad dělala sama pro sebe, se po příchodu Belly na svět přesunulo na vedlejší kolej. A živě si dokázala představit to osazenstvo – nejspíš smečka zoufalých důchodců, kteří touží číst válečné příběhy nebo popíjet červené víno a diskutovat přitom o nejnovějším románu Johna Grishama.

Ale i tak, předsevzala si přece, že se tu seznámí s více lidmi. A tohle je přinejmenším šance dělat něco jiného, čím by se zabavila, zatímco je Peter pryč.

Co myslíš?

psal Peter dál.

Uvidíme.

Odpověděla Monica.

* * *

Alfie položil batoh na zem, zvedl mobilní telefon a rychle si inzerát vyfotil. Mohlo by to být přesně to, co hledal. Něco, co by ho dokázalo povzbudit a odvést pozornost od těch nejhorších stránek života.

Zastrčil si telefon zpátky do zadní kapsy džínů a s hlubokým povzdechem si hodil batoh přes rameno.

Camille vyšla z obchodu a cestou si ukládala do kabelky balíček cigaret. „Něco jsi našel?“ zeptala se francouzsky.

„Možná,“ odpověděl Alfie a pokrčil rameny. „Čtenářský klub. Pro anglicky mluvící.“

Povytáhla obočí. „Pro...“

Přikývl. „No... mohlo by to být dobré. Však víš.“

„Třeba bych měla chodit taky?“ navrhl. „Abych si zlepšila angličtinu.“

Přikývl. „Jasně, jestli chceš.“

Pak se obrátili a pomalu kráčeli po ulici, až se ztratili v davu chodců, kteří se ubírali do práce nebo do školy, anebo jen tak pomalu bez konkrétního cíle bloumali po městě.

O kousek dál mu její ruka vklouzla do dlaně a on ji vděčně stiskl.

„Něco najdeš,“ řekla mu tiše.

Chtěl jí poděkovat, ale slova mu uvízla v hrdle. Místo toho upřeně hleděl před sebe, dokud ten okamžik nepominul, a pak zamumlal krátké: „To doufám.“

Pak zabočili za roh a pohltilo je srdce Bordeaux – jen dva studenti na cestě do školy.

* * *

Grace zněla v telefonu téměř bez dechu. „Už mám čtyři možné zájemce!“ oznámila Leah.

Leah jako obvykle Graceino neutuchající nadšení lehce vyčerpávalo. Rozhodla se, že až u ní příště bude na návštěvě, prohledá

lékárničku, jestli třeba neužívá nějaké silné vitamíny nebo tak něco. Ať už brala cokoliv, Leah by toho potřebovala koňskou dávku. Byla téměř o patnáct let mladší než Grace, a přesto si často v devět hodin připadala dost zralá na to, jít do postele, zatímco Grace díky své nevyčerpatelné energii zůstávala vzhůru a čilá do časných ranních hodin.

„Takže přijdeš?“ zeptala se Grace.

„No, a potřebuješ mě tam?“ zeptala se Leah váhavě. „Chci říct, zdá se, že už vás tam bude docela... no, docela dost.“ Toužila říct ne, v duchu si přehrávala, jak odmítne. Ale nějak to nedokázala říct nahlas. Co to na té Grace je? Něco v jejím chování a sebevědomí v Leah vyvolávalo pocit, že by měla se vším, co Grace řekne, souhlasit.

„Jistěže musíš přijít!“ odpověděla Grace a vůbec nezaznamenala její váhavý tón. „Bez tebe by to nebylo ono.“

O čemž Leah silně pochybovala, protože bude nejspíš sedět někde v koutě a pozorovat, jak ostatní mluví o knihách, které ona nejspíš nebude mít čas přečíst. Nakonec ale souhlasila.

„Jak to dělá?“ zeptala se Nathana, když o pár minut později vešel do chodby a tleskal rukama v rukavicích, aby si zahřál dlaně.

„Kdo? Scarlett?“ zeptal se a mrkl ke schodům, jako by snad měla jejich dospívající dcera zcela náhle a výjimečně vyjít ze svého pokoje.

„Ne. Grace. Vždycky si říkám, že odmítnu, ale nakonec se vším souhlasím.“ Leah strčila telefon do kapsy a šla za Nathanem do kuchyně.

Zasmál se. „Musíš uznat, že ví, jak lidi zapojit.“

„Což je skvělé, pokud chtějí,“ zamumlala Leah. „Jenomže se zdá, že narážky, že třeba nechťejí, vůbec nevnímá.“

„A řekla jsi jí na rovinu, že to dělat nechceš?“ zeptal se Nathan, posadil se na židli a rozladěně se začal věnovat zašmodrchané tkaničce u boty.

„No, tak úplně na rovinu ne...“

Upřel na ni pohled. „Takže,“ pronesl.

„Já vím. Ale ona je... No, vždyť ji znáš!“ oponovala chabě.

„To tedy znám. Nemám na výběr.“ Usmál se a Leah bezděky úsměv opětovala.

„Moje řeč.“

„Takže, co uděláš?“ zeptal se Nathan, vzal si z mísy s ovocem jablko a hladově se do něj zakousl.

„No, asi tam holt půjdu. Myslím, že Grace nejspíš možná potřebuje morální podporu kamarádky. A pořád si říkám, že bych měla víc číst,“ dodala.

Nathan přikývl. „Takže se zdá, že problém je vyřešen.“

1

ÚNOR

„Snad jsem to s tím pohoštěním nepřehnala?“ prohlásila Grace pyšně a ukázala na konferenční stolek, kam na zdobený třípatrový servírovací tác úhledně vyskládala množství rozličných druhů sušenek, pochopitelně domácích.

Grace požádala Leah, aby přišla o něco dřív, aby mohla zabavit ostatní, když bude Grace zrovna zaneprázdněná otevíráním dveří nebo přípravou čaje. Vzhledem k tomu, že čekaly nanejvýš čtyři nebo pět hostů, se to Leah zdálo poněkud přehnané, nicméně souhlasila. Protože jak šlo o Grace, z nějakého důvodu souhlasila vždycky.

V šest hodin zaparkovala před Graceiným domem. Když vystupovala z auta, spatřila přítelkyni oknem. Stála v útulně osvětleném obývacím pokoji s dlaní na ústech. Na okamžik vypadala nejistě, téměř křehce. Pak se obrátila, všimla si auta, usmála se a nepatrně Leah zamávala.

„Je to nádherné, Grace,“ řekla nyní Leah, podívala se na hodinky a úpěnlivě doufala, že nebude jediná, kdo se dostaví. Grace se zdála být navýsost sebejistá – *výsostná Grace* –, že hostů přijde víc, ale ta sebejistota v Leah nějakým způsobem jen zvýšila obavy, že se večer

nevydaří tak, jak Grace doufala. Jako by Leah na sebe za kamarádku vzala jakýkoliv možný špatný scénář večera.

Gracein obývací pokoj byl jako vždy bezchybný a bez poskvrnky – dřevěný nábytek pečlivě natřený křídovou barvou v pastelových odstínech, čerstvě naleštěné parkety. Grace měla cit pro výběr nábytku a zařízení a ráda věci sama restaurovala. Před několika lety si dokonce sama nově očalounila starou klasickou sedačku. Jediný nepořádek v místnosti se nacházel ve výklenku arkýřového okna, ve kterém stála knihovna. Neuspořádané police přetékaly náhodně navršenými knihami, což bylo poněkud v rozporu se vším ostatním v domě. Ale Grace byla vášnivá čtenářka a pravděpodobně se ráda v knihovně přehrabovala, vytahovala ven různé knihy a prostě neměla čas je každý týden přerovnávat. Když se o tom jednou Leah zmínila, Grace směrem k binci na policích odmítavě mávla rukou a poznamenala jen: „No jo, já se k tomu jednou dokopu. Prostě na to nikdy není čas.“

Když konečně zazvonil zvonek u dveří, Leah sebou vylekaně trhla, až jí z hrnku málem vyšpláchla káva. Naštěstí se nerozlila. Zaplavila ji obrovská úleva, že tu s Grace nebude sama. „To bude první člen klubu!“ oznámila hlasem, který zněl úplně cize.

Občas se divila, proč vlastně ke Grace cítí takovou loajalitu. Ano, znaly se několik let, ale nijak zvlášť blízké si nebyly. Snad proto, že jim Grace na začátku pomohla – poradila jim, jak získat potřebná povolení pro přestavbu domu, a prostřednictvím zahrádkářského klubu je seznámila s několika farmáři a pěstiteli.

Leah si její společnost většinou užívala, ale nikdy se s ní nesblížila do takové míry jako s kamarádkami doma v Anglii.

Než o tom mohla dál spekulovat, otevřely se dveře do obývacího pokoje a dovnitř vešla Grace s vysokým mužem po boku. Měl na sobě

džíny potřísněné barvou a ohromné pracovní kotníkové boty. Zastavil se a s rukama v kapsách vypadal trochu neohrabaně. Grace mu ukázala na jednu ze židlí. „Posaďte se, Georgi!“ řekla. „Nabídněte si madlenku!“

„Jste si jistá, že to ne...“ zeptal se a gestem ukázal na své zašpiněné oblečení. „Mohl bych...“

„Ale prosím vás!“ usmála se Grace. „My si tady na formality vážně nepotrpíme!“

Leah se napila kávy ve snaze skrýt překvapený výraz, který se jí v tu chvíli nepochybně rozhostil na tváři. Protože Gracein dům byl Gracein hrad a palác a Leah by se u ní nikdy neodvážila objevit v něčem, co by mohlo poničit čalounění. Ale pro nové rekruty asi platí jiná pravidla, usoudila. Anebo to dělal Georgeův úsměv... jeden z těch přirozeně zářivých úsměvů, který nejspíš dokázal trochu obměkčit i jinak neústupnou Grace.

George se zrovna začal uvelebovat na jedné ze židlí s vysokým opěradlem, když znovu zazvonil zvonek u dveří.

„Ó!“ vyhrkla Grace. „To bude další!“ Odešla a zanechala oba v náhlém tichu. Leah se na George nesměle usmála a pokusila se vybalancovat šálek kávy na kolenou. „Takže,“ začala, „kde jste...“

Ale než stačila větu dokončit, objevila se Grace znovu, tentokrát s nesmělým mladíkem v patách. Mladý muž přejel pohledem Leah a George, dokonale uklizený pokoj, třípatrový tác na dorty a nekonečné hromady knih a zrudl. „Tohle je Alfie,“ prohlásila Grace a lehce ho poplácala po zádech, aby se přidal k ostatním – možná ne tak úplně lehce, protože nebohý mladík klopýtl směrem k nim. Uštědřila mu povzbudivý úsměv a pak se otočila a znovu vyšla z pokoje.

„Zdravím,“ řekl Alfie nesměle a zrudl až ke kořínkům vlasů. Vypadal na dvacet – jen o pár let starší než Scarlett.

Leah se usmála a pocítila příliv mateřských instinktů. „Pojďte si sednout, Alfie,“ řekla a poklepala dlaní vedle sebe na pohovku.

„Díky,“ řekl Alfie a usedl se sepjatýma rukama, jako by se snad modlil za nějakou únikovou cestu.

Než stačili zapříst rozhovor, objevila se znovu Grace, tentokrát s podnosem se šálky, konvicí na kávu, konvičkou se smetanou a starožitnou cukřenkou. Nechyběly ani kleštičky na cukr. Brala to vážně se vší parádou.

„Myslíš, že už jsme všichni?“ zeptala se Leah.

„Ale ne, myslím, že ještě pár dalších dorazí. Ale možná bychom měli pro jistotu stejně začít,“ odpověděla Grace s úsměvem. Ten úsměv byl trošičku strojený – Leah si toho u Grace čas od času všimla. Jako by na okamžik odhrnula svou ochrannou masku a pod ní se objevil někdo mnohem zranitelnější a nejistější. Leah uvažovala, jestli není Grace zklamaná, že je jich tak málo.

Každopádně se zdálo, že se Grace rychle otrpala, a jakmile měli všichni kávu, vstala a tleskla dlaněmi jako učitelka dožadující se pozornosti třídy. „Takže!“ prohlásila. „Vítejte v klubu!“

Všichni tři na ni pohlédli, poněkud na vážkách, jak zareagovat.

„Takže čtenářský klub. Příležitost setkávat se, sdílet své oblíbené knihy, objevovat nové autory, diskutovat a pořádně se ponořit do literatury,“ zářivě se usmála. „Jsem moc ráda, že jsem se konečně dostala k tomu klub zorganizovat – a moc vám všem děkuji, že jste přišli.“

Projev byl možná zamýšlen pro výrazně větší publikum, ale Grace statečně pokračovala.

„Začněme tím, že se navzájem představíme,“ pokračovala. „Já jsem –“

Přerušil ji zvonek u dveří.

Grace se nad vyhlídkou na dalšího člena radostně otočila na obrtlíku a spěšně vyšla z místnosti, až za ní vlála dlouhá plisovaná sukně.

Rozhostilo se ticho a všichni se nervózně zavrtěli. George se natáhl, vzal si zázvorovou sušenku, kousl do ní a místnost zaplnilo chroupání. „Vynikající sušenky,“ řekl mezi sousty.

„Ano, Grace je opravdu...“ začala Leah, ale zmlkla, když se dotýčná vrátila se ženou s tak zářivou pletí a lesklými vlasy, že mohla zrovna tak vystoupit z jednoho z časopisů, které měla Grace pečlivě srovnané na stolku vedle pohovky. Měla na sobě neformální oblečení, zpod příliš velké mikiny s kapucí, která patrně patřila jejímu manželovi, vyčnívaly nohy v legínách, ovšem outfit nikterak neubíral její téměř dechberoucí krásu.

„Tohle je Monica,“ oznámila Grace s úsměvem. „Pojďte a připojte se k našemu malému kmeni!“

„Dobrý den, Moniko,“ pronesli všichni unisono jako děti na školním shromáždění.

„Promiňte, že jdu pozdě,“ špitla Monica. V porovnání s Graceiným zvučným hlasem mluvila tiše, sotva slyšitelně.

„To vůbec nevadí. To je úplně v pořádku,“ zvolala Grace, která nesnášela jakékoli zpoždění, stále se širokým úsměvem na tváři. „Jsme rádi, že jste dorazila, že ano?“

Všichni přikývli a tiše něco zamumlali na souhlas. Leah už poněkolkáté napadlo, jestli není Grace tady na francouzském venkově škoda. Zdálo se, že dokáže převzít kontrolu nad jakoukoli situací a zcela přirozeně se ujmout vedení. Možná je učitelkou od přírody – a Leah

věděla, že Grace pár let na stupínku před tabulí strávila –, ovšem možná by jí mnohem víc svědčilo působit jako starostka nebo důstojnice v armádě nebo... nebo prezidentka zeměkoule. Netrvalo by dlouho a postavila by všechny pěkně do latě a rychle by zatočila s otravnými žabomyšími spory, které mezi sebou s oblibou vedli vůdci mužského pohlaví.

„Takže,“ pokračovala Grace a Leah pocítila mírné znepokojení nad tím, že možná chvíli nedávala pozor a něco jí uteklo.

„Hlasuji, abychom si tykali. A abychom si na každý měsíc vybrali jednu knihu, přečetli ji a pak se znovu sešli a diskutovali o ní. A možná bychom mohli všichni postupně uspořádat setkání u sebe doma. Mohl by to být ideální způsob, jak přestát zimu, než přijdou teplejší dny!“ Zakončila projev tak triumfálně, že Leah přemýšlela, jestli by neměli zatleskat.

Tomu nutkání nakonec podlehl jen Alfie. Dvakrát tleskl do ticha, než si uvědomil, že nikdo z ostatních se k aplausu nepřidá.

Bylo sedm hodin, venku se snášela únorová tma a solární světélka rozmístěná po Graceině dokonale upravené zahradě se náhle rozsvítila, jakoby na oslavu Graceiny snahy.

První promluvila Leah. „No, zní to skvěle,“ řekla a usmála se na kamarádku. „Vážně dobře.“

A uvědomila si, že to tak skutečně myslí. I když původně z té vyhlídky radostí zrovna neskákala, teď když tu seděla a dorazilo dost zájemců na to, aby se to mohlo slušně rozjet, si začínala klást otázku, že je možná klub přesně to, co potřebuje, aby přestala být líná čist. Nebo spíš celkově líná. Než se přestěhovali do Francie, myslela si, že tam bude na čtení mít tolik času, kolik bude chtít. Předtím si musela urvat čas během cest do práce nebo chvíli před spaním. Jenomže tady

se vždy našlo něco jiného, co bylo zapotřebí udělat. Buď práce, nebo zahrada, nebo nějaké vyřizování ve Scarlettině škole. Tohle ji alespoň donutí zařadit si mezi priority i něco příjemnějšího.

„Myslela jsem, že první setkání by se mohlo konat u mě,“ Grace vstala, na okamžik se jí téměř neznatelně stáhla tvář bolesti, a přešla ke komodě, kterou zachránila, opravila a natřela křídovou barvou minulého léta. Otevřela jeden ze šuplíků a vyndala z něj hromádku knih. „A – souhlasíte, že každý z nás vybere jednu knihu, ano? Já vybrala *Nadějně vyhlídky*. Tedy, nemusíme začínat zrovna touhle, takže jestli máte někdo jiný návrh... Ale náhodou se mi během let nahromadilo pár výtisků této knížky. Moje oblíbená! Dokonce se mi tento týden podařilo sehnat dvě další v antikvariátu. Takže by mohlo být snadné...”

Rozdala mírně ohmatané výtisky jako učitelka písemky na začátku hodiny a shovívavě se na každého ze svých rekrutů usmála, když mu knihu podávala. Leah se podívala na ostatní členy „Čtenářského klubu v Bordeaux“, jak již Grace skupinu pojmenovala, a zachytila Alfieho pohled. Zdálo se, že na tlustý svazek, kterým ho Grace právě obdarovala, hledí s poněkud znechuceným výrazem ve tváři.

Nikdo jiný se zjevně nic říct nechystal. Jenomže Leah měla najednou pocit, že by špatná volba knihy v této fázi existence klubu mohla znamenat, že na další – už opravdové – setkání nikdo nepřijde.

„Jen mě napadlo,“ pronesla a cítila se, jako kdyby se přibližovala k nějakému dravci, „jestli nezačít něčím lehčím.“ Pokývla na Alfieho gestem *jsem s tebou* – protože, ano, je důležité povzbuzovat mladé lidi ke čtení, jenomže začít zrovna Dickensem je poněkud ambiciózní projekt pro něco, co má být neformálním a příjemným klubovým zážitkem.

Grace se otočila na podpatku. „Lehčím?“ zeptala se a povytáhla obočí. „Ale tohle jsou *Nadějné vyhlídky*!“

„No ale... možná něco... modernějšího?“ Leah měla sucho v ústech.

Grace se zasmála. „Myslím, že někdo z nás tu knihu ještě nečetl,“ prohlásila. „*Nadějné vyhlídky* jsou neuvěřitelně vtipná kniha a upřímně, Dickens je nadčasový. Co lepšího si můžete přečíst o lidské povaze?“ zeptala se. „Jsou tam zastoupené veškeré nuance života.“ Usmála se na ostatní a zjevně předpokládala, že s ní souhlasí.

„Ano, jistě,“ řekla Leah a opřela se. Pružiny starožitné pohovky pod ní zavržaly. „To byl jen nápad. A ostatně, já *četla*...“

„No, já myslím, že to zní skvěle,“ prohlásil George, široce se na Grace usmál, obrátil knihu, kterou držel v rukou, a začal si číst anotaci na zadní obálce. „Pip,“ poznamenal jen tak do prázdna, zatímco rychle projížděl text. Pohlédl na Leah a omluvně na ni mrkl, že se přidal na stranu Grace. Leah se usmála.

„Díky, Grace,“ řekla Monica, když dostala svůj výtisk. Položila si knihu na klín a lehce na ni bubnovala dlouhými štíhlými prsty. Leah si všimla, že má až na jeden všechny nehty okousané téměř až na kůži.

„To je v pohodě,“ dodal Alfie a otáčel knihu v rukou. „Moje máma Dickense zbožňuje.“

George si odkašlal. „A co to Bordeaux?“ zeptal se.

„Prosím?“ Grace se prudce otočila, ale na pečlivě upraveném účesu se jí nepohnul ani vlásek.

„No,“ pokračoval a nervózně si rukou prohrábl prošedivělé vlasy. „Myslel jsem... když jsem viděl ten název, předpokládal jsem, že budeme...“

„Ano...?“ pobídla ho Grace zpátky v roli učitelky.

„No,“ vysoukal ze sebe, „taky ochutnávat víno.“

„Ale co tě k tomu vedlo?“ Gracein hlas zněl trochu ostře, jako by se jí dotkla představa, že čtenářský klub sám o sobě nestačil, aby přilákal všechny čtyři přítomné do jejího obývacího pokoje.

„Ten...“ George se mírně začervenal a zavrtěl se na židli, výtisk Dickensova klasického díla stále pevně svíral v rukách, „no, ten název Bordeaux.“

„Aha,“ Na okamžik Grace vypadala zmateně. „No, to bylo spíše kvůli místu. A... no, taky to hezky znělo.“

„Aha. Já jen že... nejsme ale v Cenacu, a ne v Bordeaux?“

Grace se otočila a postavila se k němu čelem. „V Cenacu v Bordeaux,“ pravila pevně.

Grace ráda tvrdila, že žije „v Bordeaux“, a nebylo to poprvé, co tím způsobila zmatek. Když se u ní Leah poprvé „zastavila na kus řeči“, zjistila, že místo pětiminutové cesty autem, jak si představovala, trvala cesta ke Graceinu kamennému domu, zastrčenému v malém sousedství a rozhodně ne v centru města, půlhodinu.

„Ano, jistě,“ přikývl George, zjevně rozpačitý ze svého faux pas.

„Trocha vína by mohla být prima?“ odvážíla se mu Leah přijít na pomoc. Cítila, jak se na ni upřely všechny oči v místnosti – Alfieho, Moniky, George i Grace. „No, mohlo by být hezké, kdyby každý z nás vybral nějaké, ehm, místní víno, a my ho ochutnávali, zatímco budeme probírat knihy?“ navrhla.

„No, mě už napadlo, abychom si k povídání vždy připravili něco na zub nebo tak něco...“ řekla Grace po chvíli ticha.

Ostatní – kteří, jak se zdálo, už teď ke Grace obdivně vzhlíželi – rychle souhlasili, že ano, že to zní jako dobrý nápad.

„Bordeaux v Bordeaux,“ zavtipkovala Leah v naději, že si u Grace vylepší reputaci.

Grace mohlo být někdy skutečně dost. Leah občas přišlo, že se příliš vměšuje do cizích věcí, jenomže zároveň se zdálo, že to myslí dobře. Leah chvíli trvalo, než to pochopila, a po pravdě řečeno, během prvních týdnů jejich známosti se snažila netrávit s tou ženskou příliš času. „Nechci ji v tom povzbuzovat,“ řekla tehdy Nathanovi.

Někdy slyšala, jak lidé o Grace trousí poznámky nebo ji pomlouvají, jednou nebo dvakrát zaslechla, jak o ní říkají, že do „všeho moc strká nos“ a „myslí si, že může se vším radit“, a chápala, co tím myslí. Grace bylo prostě někdy trošku příliš. Ale pod povrchem tohoto chování se skrývalo i něco dobrého – touha pomáhat.

„Grace musí mít vždycky pravdu,“ prohlásil jednou jistý společný známý, když se potkali na prodejní výstavě rukodělných výrobků. „A pokud ji má, je skvělá společnost.“

„Ano,“ prohlásila Grace nakonec, když se uvelebila v křesle se třemi dalšími výtisky v ruce. Zjevně doufala v početnější účast. „Ano, Bordeaux v Bordeaux. To se mi líbí. Ostatně, už jsem vám říkala, že jsem nedávno byla na ochutnávce vína v *Saint-Émilion*?“ obrátila se k Leah. „Dozvěděla jsem se tam spoustu věcí o místních odrůdách.“

Leah se usmála. Ulevilo se jí, že se Grace ujistila, že co se jejich nové skupiny týče, je stále vůdčím hlasem. Pořádek byl obnoven.

Kradmý pohled na hodinky odhalil, že je čtvrt na sedm. Venku vše pohltila neprodyšná černá tma, kterou porušovala jen světla solárních lampiček a uklidňující záře jediné pouliční lampy v Graceině ulici. Hvězdy zmizely za mraky a spustil se lehký déšť, který jemně bubnoval na okno, jako by nechtěl vyrušovat. Leah mu to nezazlívala. Kdo by našel odvahu přerušovat Grace, když se dostane do ráže?

„Každá odrůda hroznů je pochopitelně jiná,“ vysvětlovala právě. „Cabernet Sauvignon, Merlot a tak dále. Jenomže víno se ve skutečnosti dělá ze směsí. Asi jste všichni slyšeli o Malbecu – ale...“

Leah se rozhlédla po místnosti a na okamžik zachytila Moničin pohled. Obě se rychle podívaly jinam a Leah musela potlačit nutkání začít se chichotat a spustit neovladatelný záchvat smíchu, na který si pamatovala ze školy. Takový, který vás popadl při hodině nějakého velmi přísného učitele a který byl tak rozkošně zakázaný a velmi nebezpečný. Snažila se soustředit na Graceina slova.

„Možná jsem to měla celou dobu na mysli,“ vysvětlovala svůj nápad s „Bordeaux“. „Ano, musím přiznat, že jsem o víně uvažovala.“

„Já mám radši pivo,“ ozval se do nastalého ticha nesměle a neprozřetelně Alfie. „Nevadilo by, kdybych si přinesl nějaké...“

„Ale, mladý muži, pak to můžeš považovat za vzdělávání!“ opáčila Grace nadšeně. „Jsem si jistá, že tě nakonec určitě obrátíme na víru.“

Alfie přikývl, opřel se a posunul si prstem brýle výš na nose.

V tričku s logem kapely, brýlemi s černými obroučkami, obrovskými bílými teniskami a trochou akné na bradě Alfie ve skupině čtyřicátníků a padesátníků tak trošku vyčníval. Leah si říkala, jestli sem vůbec měl v úmyslu přijít. Třeba si jen špatně zapsal adresu. Vypadal, že by se spíš hodil do šachového kroužku nebo mezi hráče počítačových her. Přesně v ten okamžik k ní vzhledl a zachytil její pohled a Leah v rozpacích, že ji přistihl, jak na něj upřeně zírá, rychle odvrátila zrak. Trochu pochybovala, že Alfie dorazí i příští týden.

„Ve škole jsme četli *Olivera Twista*,“ přerušil Alfie Graceino vyprávění nějaké zábavné historky z degustace vína. *Prostě jsem to nedokázala vyplivnout! Jak nevychovaně! A jaká škoda! Jenomže nakonec jsem se na vinici docela ztrapnila...*

Grace na něj pohlédla: „No, tím se nenech odradit,“ řekla. „Zjistila jsem, že škola...“

„Ale ne. Mě to neodradilo,“ dodal Alfie rychle. „Vlastně... no, mně se to moc líbilo.“ Prstem si podvědomě sáhl na brýle, které mu už pevně seděly na nose, a pro jistotu je ještě maličko posunul nahoru. „Bylo to... vlastně mě to docela dojalo. Takže... myslím, že to zvládnou.“

To prohlášení se zdálo natolik v rozporu s tím, na co ho ostatní odhadovali, že všichni ztichli.

George si odkašlal. „Nepamatuju si, že bych toho ve škole nějak moc dělal,“ řekl. „Většinou jsem dělal úplný hovno. Vlastně, kéž bych četl víc.“

Grace se při tom výrazu lehce otřásla, ale nechala to být. „Máš spoustu času to dohnat,“ řekla. „Mám tady v podstatě skutečnou knihovnu a ráda ti budu knihy půjčovat.“ Vypadalo to, že jí lehce zrůžověly tváře.

„Já si moc nevzpomínám, co jsem ve škole četla,“ přiznala Leah. „Ale pro nás je to už doslova pravěk.“ Pohlédla na Alfieho. Jako vždy se snažila vše urovnat. „Budeš s námi pamětníky muset mít trpělivost.“ Byla to jedna z těch věcí, které řeknete a následujících deset minut sedíte a lámete si hlavu, proč jste to proboha vypustili z úst. Později Leah napadlo, že díky tomu prohlášení to vypadalo, že už jsou všichni odepsaní.

„Pro všechny z nás to není až zas takový pravěk,“ namítla Grace s lehkým zamračením, přestože byla o více než deset let starší než Leah.

„Tak jo,“ řekl George, plácl se do stehů a se zasténáním vstal. „Bylo mi s vámi hezky, ale už bych měl jít.“

Všichni vděčně vstali spolu s ním. „Ano,“ přidala se Monica. „Řekla jsem chůvě, že dorazím nejpozději v osm, takže...“ Podívala se na hodinky s elegantním páskem spletým ze zlatých nitek na opáleném zápěstí.

„Cože, ty máš dítě?“ zeptala se Grace a nevěřicně si změřila Moničinu štíhlou postavu.

Během krátkého setkání se moc neptali na osobní věci, uvědomila si Leah. Při vzájemném představování poslušně sdělili svá jména a povolání, řekli si pár základních informací, ale nic osobnějšího. Přesto Leah překvapilo, že se Monica nezmínila, že je matkou, zvláště poté, co jim Leah řekla všechno o Scarlett.

„Ach, je ještě maličká,“ odpověděla Monica. „Jsou jí tři měsíce. Jmenuje se Bella.“

„Ale nevypadáš...“ začala Grace a pak ztichla.

„Podívejte,“ Monica vytáhla z kapsy bílý mobil a palcem zkušeně přešla po displeji. Podala Grace mobil s fotkou holčičky s čepičkou s medvídkovskými oušky, která hleděla obrovskými hnědými očima do objektivu.

„Rozkošná,“ řekla rozhodně Grace, která na fotografii velmi zběžně pohlédla a rychle podala telefon Leah.

Cestou ke dveřím si Bellu prohlíželi i ostatní a vydávali přitom příslušně obdivné zvuky.

„Takže, ještě jednou díky,“ začal George s jednou rukou na klíce. Ve druhé pozvedl knihu, jako by chtěl Grace připomenout, že mu ji dala. „Bylo to...“

„Moment! Málem jsem zapomněla!“ přerušila ho Grace a vzala digitální fotoaparát, který byl zjevně umístěn na stole v hale právě za tímto účelem. „Měli bychom naši první schůzku zvečnit, nemyslíte? Pro budoucí pokolení?“

Aniž by čekala na odpověď, nastavila na fotoaparátu časovač, položila ho a rychle přešla k protější stěně k ostatním. „To je ono! Všichni spolu. Georgi, budeš se muset trochu přikrčit. A knihy zvedněte nahoru!“

Ozářil je blesk a Leah, opřenou o zeď s ostatními, napadlo, jestli nevypadají spíš jako zločinci při policejní identifikační přehlídce než jako členové čtenářského klubu – většina z nich nebyla připravená a měla ve tváři vylekaný překvapený výraz.

„Moc děkuji, že jste přišli,“ řekla Grace. „Takže, co takhle začít první pátek v březnu? Tady? Řekněme kolem sedmé? Připravím nějaké občerstvení. Samozřejmě i nějaké víno...“

Monica, Alfie a George vyšli se souhlasným mumláním na dřevěnou verandu ozdobenou ohromnými závěsnými terakotovými květináči, načež je pohltil temný únorový večer.

„Chceš, abych...?“ zeptala se Leah a zůstala stát, když si uvědomila, že v Graceině bezvadně naklizeném obýváku zůstaly hrnky a talíře.

„Ne, nemusíš,“ prohlásila Grace rozhodně. „Jen jeď domů za manželem.“ Pronesla slovo „manžel“ s lehce nelibým nádechem. „Zítra brzy vstáváš – neříkala jsi, že budete rýt zahradu?“

„Jo,“ řekla Leah s úsměvem. Potěšilo ji, že si to Grace pamatuje.

Vyšla z tepla domu do mrazivého zimního vzduchu a přitáhla si kabát těsněji k tělu. Dech se jí srážel před očima, zatímco rychle kráčela ke svému Renaultu Scénic a s trhnutím otevřela dveře. Než nastartovala, chvíli si o sebe rychle třela dlaně, aby si zahřála ruce.

Pocítila vlnu úlevy jako po většině společenských setkání – která pro ni tak trochu představovala fyzické cvičení. Věděla, že jí prospívají. A že čím více se jich zúčastní, tím lépe si při nich povede. Ale bylo

příjemné vrátit se na chvíli ke svým myšlenkám a nemuset se starat o to, co si myslí ostatní.

Když odjížděla, přemýšlela, jestli se Nathanovi podařilo připravit něco, co by se podobalo večeri.

Grace zůstala venku v mrazu na verandě jen v blůze a plisované sukni a mávala, dokud všichni nezmizeli do noci.